



## Vyjádření České rady dětí a mládeže (ČRDM) k připravované novele zákona o myslivosti



Navrhovaná změna zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (dále jen „**zákon o myslivosti**“)<sup>1</sup>, může ve svém důsledku významným způsobem zasáhnout do práva na volný vstup do krajiny a lesa, které je jednou ze stěžejních východisek zakotvených ve zvláštních předpisech.<sup>2</sup> Byť je tato problematika pouze jednou z částí rozsáhlé novely, hrozí největším dopadem do řad široké veřejnosti, protože občasný pobyt v přírodě je záležitostí téměř každého.

Toto vyjádření je zaměřeno pouze na ta ustanovení chystané novelizace zákona o myslivosti, která se týkají přístupu do krajiny a lesa.

### Stávající úprava

Dosavadní stav umožňuje za určitých podmínek omezení vstupu do honiteb.<sup>3</sup> V praxi je tímto vstupem de facto téměř každý vstup do „volné krajiny“ (laická veřejnost vymezení honebních pozemků pravděpodobně nerozlišuje).

§ 9 odst. 3, zákona o myslivosti. *Na žádost uživatele honitby může orgán státní správy myslivosti, zejména v době hnízdění, kladení a odchovu mláďat nebo provádění lovů, nařídit přiměřené omezení nebo i zákaz vstupu do honitby nebo jejích částí, omezení jízdy koňmi a tažnými psy a omezení jiných sportovních nebo zájmových činností. Uvedená opatření se nevztahují na hospodářskou činnost vlastníků, popřípadě nájemců honebních pozemků.*

Obec s rozšířenou působností, která v tomto případě dle § 60 a násl., zákona o myslivosti, vykonává státní správu na úseku myslivosti, tedy může na žádost uživatele honitby a po dohodě s orgánem ochrany přírody vydat nařízení omezující či zakazující vstup do honiteb, nacházejících se ve správním obvodu této obce. Za slovem *zejména* je uveden demonstrativní výčet okolností, za kterých je takové omezení či zákaz namístě. V poslední větě je pak zakotvena ochrana hospodaření na honebních pozemcích. Porušení tohoto nařízení je pak trestáno sankcí ve správním řízení až do výše 10 000 Kč, dle § 63 odst. 1, písm. a.

### Navrhované znění novely

V § 9 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 až 6, které znějí:

**(3)** *Z podnětu uživatele honitby může orgán státní správy myslivosti, zejména v době rozmnožování, hnízdění, kladení a odchovu mláďat nebo provádění lovů, opatřením obecné povahy nařídit přiměřená*

<sup>1</sup> <https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=KORNA7MJ8FRC>

<sup>2</sup> V § 63 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a v § 19 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích.

<sup>3</sup> Honebními pozemky jsou dle § 2 písm. e) a f), zákona o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, všechny pozemky vyjma pozemků uvnitř hranice současně zastavěného území obce, jako náměstí, návsi, tržiště, ulice, nádvoří, cesty, hřiště a parky, pokud nejde o zemědělské nebo lesní pozemky mimo toto území, dále pozemky zastavěné, sady, zahrady a školky řádně ohrazené, oplocené pozemky sloužící k farmovému chovu zvířete, obvod dráhy, dálnice, silnice, letiště se zpevněnými plochami, hřbitovy a dále pozemky, které byly za nehonební prohlášeny rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti.

omezení nebo i zákaz vstupu do honitby nebo jejích částí, s výjimkou pozemních komunikací. Uvedená omezení nebo zákazy se nevztahují na hospodářskou činnost vlastníků, nájemců popřípadě pachtýřů honebních pozemků.

**K odst. 3.** V tomto odstavci je zakotveno oprávnění orgánu státní správy myslivosti přiměřeně omezit či zakázat přístup do honitby. Tímto orgánem je i nadále obec s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu se honitba nachází. Nově je však pro tyto zásahy využít institut **opatření obecné povahy**. Nynější úprava využívá nařízení v přenesené působnosti, ačkoliv dle řady odborných názorů se i v tomto případě z materiálního hlediska jedná o opatření obecné povahy. Navrhovaná změna je tedy jednoznačným krokem k zpřesnění a rozlišení těchto instrumentů správního práva. Dle názoru ČRDM se jedná o krok správným směrem.

Proces vydání opatření obecné povahy skýtá obecně mnohem **větší možnosti účasti dotčených osob**. Připouští uplatnění připomínek a námitek těchto osob ve schvalovacím procesu a výslovně uvedeným skupinám osob, jako jsou například vlastníci dotčených nemovitostí, poskytuje zvláštní postavení. Další nesporná výhoda tohoto institutu spočívá v jeho **přímé žalovatelnosti**<sup>4</sup> ve správním soudnictví, dle § 101a a násl., zákona č 150/2002 Sb., soudní řád správní. Lze tedy říci, že institut opatření obecné povahy je z pohledu možnosti účasti dotčených osob, dle názoru ČRDM, obecně lepší variantou.

Nové znění odstavce 3 zachovává ochranu hospodářské činnosti vlastníků, nájemců i pachtýřů honebních pozemků, s čímž nelze než souhlasit. Zachovává správně také demonstrativní příklady situací, za kterých je možno uplatnit omezení či zákaz přístupu na tyto pozemky. Možnost omezení či znepřístupnění nelze nově uplatnit v případech pozemní komunikace.

**(4)** Vydání opatření obecné povahy podle odstavce 3 je prvním úkonem postupu při vydávání opatření obecné povahy. Opatření obecné povahy podle odstavce 3 nabývá účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce orgánu státní správy myslivosti, který jej vydal, a vyvěšuje se na dobu nejméně 15 dnů. Orgán státní správy myslivosti, který opatření obecné povahy podle odstavce 3 vyvěsil, jej nejpozději v den vyvěšení zašle též obecním úřadům, v jejichž územní působnosti má opatření obecné povahy mít účinky a které jsou povinny jej bezodkladně vyvěsit na svých úředních deskách na dobu nejméně 15 dnů.

**K odst. 4.** Ačkoliv v komentáři k odstavci 3 uváděla ČRDM výhody opatření obecné povahy dle obecné úpravy v zákoně 500/2004 Sb., správní řád, dochází v tomto odstavci navrhované novely **k podstatnému okleštění výše zmiňovaných možností účasti dotčených osob**. Zákonodárce zde využívá možnosti mu dané § 173 odst. 1 správního řádu a posouvá nabytí účinnosti opatření obecné povahy na den jeho zveřejnění na úřední desce. Tím, že vydání opatření obecné povahy je prvním úkonem ve věci, je fakticky vyloučen běžný schvalovací proces, jehož součástí jsou již zmíněné možnosti dotčených osob. V důvodové zprávě<sup>5</sup> je nutnost tohoto postupu ospravedlňována rostoucím počtem konfliktů mezi veřejností a uživateli honiteb.

<sup>4</sup> Návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí je oprávněn podat ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy, vydaným správním orgánem, zkrácen. Pokud je podle zákona současně oprávněn ve věci, ve které bylo opatřením obecné povahy užito, podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh, může navrhnout zrušení opatření obecné povahy jen společně s takovým návrhem.

<sup>5</sup> <https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=KORNA7MJ8FRC>

**(5) Osoby, jejichž práva mohou být opatřením obecné povahy podle odstavce 3 přímo dotčena, jsou oprávněny podat proti němu do 30 dnů ode dne jeho vyvěšení písemné odůvodněné námitky.**

**K odst. 5.** Zakotvuje možnost procesní obrany dotčených osob. Toto dodatečné uplatnění práv přichází ve chvíli, kdy je přijaté opatření obecné povahy již účinné. V praxi se de facto projednání těchto námitek nemusí před vypršením dočasně účinného zákazu či omezení ani stihnout<sup>6</sup>.

**(6) Orgán státní správy myslivosti zruší nebo změní opatření obecné povahy podle odstavce 3 bezodkladně poté, co pominuly nebo se změnily důvody pro jeho vydání; odstavce 4 a 5 se použijí obdobně.**

**K odst. 6.** Ukládá orgánu státní správy myslivosti přijaté opatření obecné povahy změnit či zrušit, pokud pominuly či se změnily důvody, pro které bylo přijato. Důvody pro zrušení či změnu by měl orgán státní správy myslivosti posuzovat sám, tedy bez návrhu uživatele honitby, z jehož popudu bylo vydáno. ČRDM se domnívá, že podnět nebo upozornění na změnu či pominutí důvodů pro zachování opatření obecné povahy bude moci vzejít i z řad dotčených osob a správní orgán by měl<sup>7</sup> na tento podnět patřičným způsobem zareagovat. Je však otázkou, zdali nevyburcuje orgány obce k zásahu až upozornění na jejich nečinnost.

### Úskalí nové úpravy

Předně posunutím účinnosti opatření obecné povahy na den jeho vyhlášení je vlastně zcela odstraněna možnost dotčených osob se k tomuto opatření vyjádřit. Možnost podat námitky do třiceti dnů je ve své podstatě pouze úlitba vytvářející dojem ochrany, protože k zákazu či omezení již došlo a dotčená osoba se tak brání ex post, proti opatření, které je tou dobou již platné a účinné.

Další úskalí spatřuje ČRDM v možnosti zakonzervovat zákaz či omezení takřikajíc na věčné časy, neboť vágní formulace nově znějícího odst. (6), (*Orgán státní správy myslivosti zruší nebo změní opatření obecné povahy podle odstavce 3 bezodkladně poté, co pominuly nebo se změnily důvody pro jeho vydání; odstavce 4 a 5 se použijí obdobně.*) umožňuje orgánu státní správy, být na základě případného nesmyslného odůvodnění, uzavřít veřejnosti části krajiny na libovolně dlouhou dobu. Dotčené osoby jsou odkázány na uplatnění námitek po účinnosti opatření dle předchozího odstavce či k využití instrumentů správního soudnictví.

### Navrhovaná řešení

ČRDM věří, že v ojedinělých případech je skutečně nutné přijmout opatření k omezení či zákazu vstupu do honiteb v časové tísni a tedy ve zrychleném a zkráceném procesu. S ohledem na ohrožení života a zdraví osob, mysliveckého hospodaření či kochraně zvěře. ČRDM však nevidí důvod, proč by toto vyloučení standardního přijímání opatření obecné povahy (a tím i vyloučení účasti dotčených osob) mělo **paušálně dopadat na všechny případy** nutnosti omezení či zákazu vstupu do honiteb. ČRDM je

<sup>6</sup> Například v případě vydání zákazu vstupu do honitby v trvání tří dnů je představa projednání námitek více méně iluzorní.

<sup>7</sup> Dle obecné úpravy v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád.

přesvědčena, že většina těchto případů bude kupříkladu sezónního charakteru nebo jinak dostatečně předvídatelná.

**ČRDM by proto navrhovala použití obecné úpravy přijímání opatření obecné povahy dle správního řádu tak, aby nebyla vyloučena možnost projednání dle § 172. Potřeba rychlé reakce, pro kterou má ČRDM pochopení, by byla možná postupem dle § 173 odst. 1 správního řádu.**

Z hlediska časového rozpětí by se ČRDM jevil jako účelné „zastropovat“ možnost zákazu vstupu po vzoru stávající úpravy lesního zákona, kde v § 19 odst. 3 najdeme: na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu může orgán státní správy lesů z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví a bezpečnosti občanů **rozhodnout o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, nejvýše však na dobu tří měsíců.**

Tímto časovým omezením by byla značně zúžena možnost udržování neodůvodněného zásahu do práva na přístup do krajiny a lesa. Na druhou stranu pokud by důvody pro tento zásah trvaly, není vyloučeno jeho obnovení cestou přijetí dalšího opatření obecné povahy.

### Nová úprava sankcí

V chystané novele zákona o myslivosti dochází také **k podstatnému navýšení pokut** za přestupky a správní delikty. Původní sazba pokuty za přestupek 10 000 Kč je nově nahrazena sazbou **až do výše 30 000 Kč**. Tato sankce hrozí fyzické osobě například za skutkové podstaty: **a) nechá v honitbě volně pobíhat mimo svůj vliv domácí zvíře, včetně zvířete ze zájmového chovu či chovu zvěře v zajetí nebo zvíře z farmového chovu, b) poruší omezení nebo zákaz nařízené orgánem státní správy myslivosti** (tedy například výše zmiňovaný zákaz či omezení vstupu do honitby) **či c) plaší zvěř, ruší ji při hnízdění, kladení mláďat a provádí další činnosti záporně působící na život zvěře.**

Takto vysoká sankce představuje částku nad průměrnou měsíční mzdou. Vzhledem k tomu, že by mohla být uložena například majiteli zatoulaného psa, se ČRDM jeví jako nepřiměřená.

Nadto zvýšení sazby pokut jde ruku v ruce se zamýšleným zrychlením schvalovacího procesu přijímání opatření obecné povahy, tedy dotčené osobě se snižuje možnost seznámit se s účinným zákazem vstupu do honitby (pokud pravidelně nesleduje veřejné vyhlášky) a zároveň je za případné porušení tohoto zákazu sankcionována větší částkou.

### Navrhované řešení

Mezi přestupky a správními delikty trestanými dle zákona o myslivosti najdeme jistě řadu závažných jednání, která si zaslouží přísnější postih. Jelikož jsou zachovány kategorie sazeb odstupňované dle závažnosti provinění, považuje ČRDM za vhodné **zrevidovat stávající kategorie a delikty, o nichž se zákonodárce domnívá, že by měli být sankcionováni přísněji, přesunout do vyšší kategorie postihu.** Pro navrhované razantní zvyšování sankcí nevidí ČRDM přesvědčivý důvod. Orgány státní správy i myslivecká stráž mají instrumenty na postih deliktů dle zákona o myslivosti. Jejich důsledné využívání a lepší komunikace s veřejností bude mít dle názoru ČRDM větší preventivní dopad, než na pohled odrazující sankce.

## **Shrnutí**

Navrhované změny způsobu omezení či zákazu vstupu do honiteb z hlediska zákona o myslivosti jsou ze systémového hlediska správné, využití institutu opatření obecné povahy je ku prospěchu věci. Nicméně v navrhované podobě disproportčně zvýhodňuje uživatele honiteb na úkor dotčených osob. Ve své podstatě tyto osoby připravuje o účinnou možnost uplatnění obrany před těmito opatřeními v průběhu jejich schvalování a veškeré možnosti odsouvá až do pozdější možnosti reagovat na již účinný stav věci.

Navrhované zvýšení sankcí považuje ČRDM u některých skutkových podstat za nepřiměřené (například výše uvedené). Stávající sankce jsou, pokud bude postih pachatelů efektivněji prosazován, dle ČRDM naprosto dostačující.



**Česká rada dětí a mládeže**

Senovážné nám. 977/24

110 00 Praha 1

**telefon** 211 222 860

**fax** 272 049 680

**datová schránka:** vfq5xz4

**e-mail:** sekretariat@crdm.cz

**web:** [www.crdm.cz](http://www.crdm.cz)